

Slutrapport

Projektrubrik: Naturhänsyn i praktiken - en interaktiv utbildning för skogsägare, tjänstemän och entreprenörer

Huvudsökande: Jan Weslien, Skogforsk

Projektets löptid: 2017-04-03 – 2018-09-30

Populärvetenskaplig sammanfattning

Skogsbrukets metoder och ideal har förändrats under de senaste 30 åren. Förr på t.ex. på 1980-talet så var skogsbrukets viktigaste mål att producera värdefullt virke. Idag finns också andra mål som är lika viktiga, till exempel att bevara en rik flora och fauna i skogen. En av de största förändringarna är att kalhygget har ersatts med trädhygget. Men hur ska man utforma ett sådant hygge? Vilka träd bör man lämna och var? Vilken nytta gör hänsynen?

Sedan mitten på 1990-talet har ca. femtio tusen kvadratkilometer avverkat med lämnad hänsyn i form av hänsynsytor, kantzoner, högstubbar, levande och döda träd. Varje år tillkommer ytterligare två tusen kvadratkilometer. I ett tidigare projekt, "Smart hänsyn", sammanfattades kunskapen från 120 vetenskapliga uppsatser om hänsyn vid avverkning i populärt hållna artiklar. I detta projekt förmedlas kunskapen i tre filmer "Aspen", "Död ved" och "Kantzoner och hänsynsytor".

Målet är att stimulera till lärande samt att ge handfasta råd om hur hänsynen kan bli effektivare. Huvudmålgrupperna är skogsägare och utförare (virkesköpare, avverkningsplanerare, entreprenörer) men filmerna är intressanta för alla som vill lära sig mer om skogsbruk och hur det påverkar flora och fauna. Filmerna hittar du på www.Skogskunskap.se/hansyn

I alla scener finns klickbara symboler, till exempel en art, en kantzon, eller en person. Då du klickar på symbolen stannar huvudstoryn upp och en fördjupning sker i form av en instruktiv film, en intervju i reportageform eller en bildsatt faktaruta med länkar till ytterligare fördjupning. Vi använder oss av drönare, actionkameror och makroobjektiv som förmår att fånga såväl skogens strukturer som små viktiga och spännande detaljer. Som ciceroner medverkar specialkunniga forskare samt skogsbrukspersonal och skogsägare.

Resultat

De färdiga filmerna ligger på www.skogskunskap.se/hansyn med länkar från Skogforsks och SLU:s hemsidor.

Målbeskrivning

Måluppfyllnad i förhållande till plan

Varje film blev betydligt längre än planerad, ca 30 min, jämfört med planerade 10 min (inkl. klickbara fördjupningsdelar). Alla tre filmerna planerades vara färdiga januari 2020. Vi är klara med 2 filmer; "Asp" och "Död ved". Filmen om asp vann silver i klassen miljödokumentär vid den internationella filmfestivalen World Media Festival i Hamburg 2019. Filmen om död ved har alldeles nyss blivit klar och läggs ut inom de närmaste dagarna. Det återstår filmning av en scen och redigering i filmen om

Kantzoner och Hänsynsytor. Den blir klar under våren, senast 1 maj 2020 enligt Bitzer AB som producerar filmerna.

Måluppfyllnad i förhållande till målgrupp

Eftersom filmerna är interaktiva och man själv väljer fördjupningsgrad är de anpassade till olika målgrupper. Det övergripande målet, att den nya kunskapen användas i praktiken, kommer att mätas i målgruppsanpassade användarenkäter i direkt anslutning till filmerna på deras webbplats. Skogforsk ansvarar för översyn och uppdatering så att informationen är fräsch och målgruppsanpassad (gäller i huvudsak klickbar och länkad information).

Måluppfyllnad i förhållande till syfte

Projektet syftade till att ge personer inom de olika målgrupperna en effektiv kunskapskanal för att lära sig mer om flora och fauna samt effekter av olika åtgärder i skogsbruket. Vi anser att projektet uppfyller syftet då filmerna är engagerande, trevliga och att se på både kunskapen och budskapen i filmerna är lätta ta till sig. Detta bekräftas av all den positiva respons som vi fått på filmen om asp som legat ute ca 6 månader. Vi får ständigt frågor från personer inom skogsbruk och undervisning när nästa film kommer. "Skogen i Skolan" kommer att använda filmerna i sin nya digitala plattform, som är under utarbetande.

Kommunikation och nyttiggörande av resultat

Reklam för filmerna har gjorts på allmänna fora, (twitter, facebook) samt i form av riktad information i skoglig press och på SLU:s och Skogforsks hemsidor. Då filmerna kommer att ingå i "Skogen i Skolans" nya digitala satsning kommer vi att följa upp utfallet från denna satsning.

Regelbunden uppdatering av länkad klickbar information kommer att ske.

Målgruppsanpassade användarenkäter i direkt anslutning till filmerna på deras webbplats kommer att läggas ut

Filmen om asp har haft 3700 tittare sedan premiären 2019 (2020-01-30) och en fjärdedel tittar i mobilen. Varje tittare har i genomsnitt interagerat 4 gånger med filmen (klickat på fördjupningsavsnitt).